

FARNÍ ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Starý Rožmitál

Číslo 12 Ročník XXII

31. srpna 2025

***„Svoboda znamená svobodně
prohlásit, že dvě a dvě jsou čtyři.***

***Jestliže toto je dáno,
všechno ostatní z toho vyplýne.“***

(George Orwell, 1984)

Milí farníci,

podzim je tu a mně již 36 let pokaždé připomíná, že svoboda není zadarmo, stejně jako nic v tomto světě. Kdo se nechá ukolébat falešnými přísliby, bude vždy zklaman, protože to, co je dokonalé, absolutní a svaté, to pochází jen z nebe od Boha. Opět chce někdo ovládat lidstvo, nastolit rádoby univerzální „spravedlnost“, označit nepřítele, a tak ospravedlnit veškeré své počínání, monitorovat každou zprávu (Chat control) a lidi připravit o poslední zbytky soukromí. Existuje dystopický Orwellův román, jenž popisuje onu trýzeň ztotočeného člověka toužícího po svobodě, který byl ale ve vězení dohnán krutým mučením k souhlasu se lží. Takové věci se skutečně v době totality děly, starší generace může vyprávět... Když byl hlavní hrdina románu nakonec lidsky zlomen, podepsal všechno, souhlasil i s tím, že $2 + 2 = 5$. Ano, víme, že to není pravda, ale mnozí i dnes podléhají a bez mučení, stačí jen představa, že by narazili na systém a jeho pohůnky. Hlavně klid, vydržet nějak v pohodě, přežít, vždyť ono se to nějak srovná, zase bude líp, a nakonec, proč by nám lhali, když jsou oficiálně ve funkci, co když to s námi myslí dobře...? Holubí česká povaha... Orwellův román byl zfilmován pod názvem „1984“, lze jej na YouTube zhlédnout, nebo si poslechnout z archivu ČR Vltava českou nahrávku. Není dobré zapomínat, je dobré připomínat, a ještě lepší je věřit, že Ježíšův zápas je i náš zápas se lží a nenávisí, že pravda a láska zvítězí!

Přeji všem lidem dobré vůle odvahu k pravdě, Bůh s vámi! †!

Pater Petr

George Orwell: román „1984“

Vize totalitní společnosti slavného antiutopického románu.

Český rozhlas tento román namluvil v r. 1991. O letošních prázdninách jej bylo na webu ČR Vltava možno poslechnout v rámci prázdninového programu „Zakázaného léta“. Režisér Karel Weinlich obsadil do hlavních rolí Jiřího Ornesta, Borise Rösnera, Veroniku Freimanovou, Josefa Červinku a Rudolfa Hrušínského. Devítidílný rozhlasový seriál 1984 je dramatizací stejnojmenného slavného antiutopického románu britského spisovatele George Orwella z roku 1948, ve kterém vytvořil svět řízený totalitní mocí, před níž není úniku.

„Velký bratr tě sleduje!

Válka je mír!

Svoboda je otroctví!

Nevědomost je síla!“

Stručný obsah románu

Úředník ministerstva pravdy Smith žije roku 1984 v Londýně. Ten se toho času nachází v zemi Oceánie, kde vládne velmi tvrdá diktatura v čele s tzv. Velkým bratrem. Smith nachází trhliny v oficiální ideologii, začíná pátrat po své minulosti. Dokonce se zamiluje, což samo o sobě je zločin.

V Oceánii jsou obyvatelé ovládáni a tajně sledováni diktátorskou silou zvanou „Velký bratr“ a tvrdě trestáni i v případech, že se dopustí jen nevhodné myšlenky proti režimu. Individuální přístup k vlastní existenci, projevování názorů, neschválených Stranou, která společností vládne, jakýkoliv odlišný krok v životě, jenž je předem nalinkován, není možný.

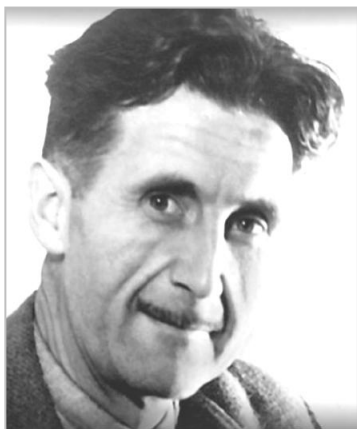
Přes svoji nedostupnost byl román v bývalé ČSSR velmi populární a pojem Velký bratr byl hojně využívaným synonymem pro totalitní praktiky STB. Časopis Time zařadil 1984 mezi stovku nejvlivnějších knih od roku 1923. O jeho stálé aktuálnosti svědčí, že po skandálu špehování NSA zveřejněném v roce 2013 Edwardem Snowdenem prodej knihy rekordně stoupl.

Biografie

George Orwell, vlastním jménem Eric Arthur Blair (25. června 1903 Motihari, Bengálsko – 21. ledna 1950 Londýn), byl britský novinář, esejista a spisovatel. Ve svých dílech se zabýval kritikou totalitarismu a vyzdvihováním ideálů demokratického socialismu. Světovou popularitu si získaly jeho alegorické antiutopické romány *Farma zvířat* (1945) a *1984* (1949) popisující nehumánnost totalitních režimů. Mezi Orwellova úspěšná díla dále patří například *Cesta k Wigan Pier* (1937) nebo *Hold Katalánsku* (1938), ve kterém líčí své zážitky ze španělské občanské války.

George Orwell se narodil v Indii, jež byla tehdy součástí Britského impéria a kde jeho otec Richard Walmesley Blair (1857–1939) pracoval jako úředník. Když bylo Orwellovi kolem jednoho roku, odvezla ho jeho matka Ida Mabel Blairová (1875–1943) do Anglie. Otce viděl až za několik let. Měl dvě sestry, starší Marjorie (1898–1946) a mladší Avril (1908–1978). Vyrůstal v Oxfordshiru a podle místní říčky Orwell si později zvolil pseudonym. Svou rodinu později popsal jako „nižší vyšší střední třídu“.

Vystudoval soukromou střední školu a prestižní Eton College. Jelikož mu rodiče nemohli platit studium na univerzitě, začal v roce 1922 pracovat pro Indickou imperiální policii v tehdejší Britské Indii (v Barmě). Zde jsou počátky jeho nenávisti k imperialismu a také se zde začal klonit k levicové politice. Své zážitky popsal v románové prvotině Barmské dny (anglicky *Burmese Days*), vydané v roce 1934.

V roce 1927 se Orwell vrátil zpět do Anglie, začal psát eseje a pracovat jako novinář. Nějakou dobu žil na ulici jako tulák a pohyboval se mezi spodiňnou společností. Zkušenost zúročil například v knize *Na dně v Paříži a Londýně* (anglicky *Down and Out in Paris and London*), vydané v roce 1933. Politické události v Evropě se ho silně osobně dotýkaly, a tak se stal socialistou, antifašistou a kritikem všech nedemokratických politických tendencí. Po roce 1936 odjel do Španělska, nejprve jako reportér, poté se jako dobrovolník zapojil do španělské občanské války, kde bojoval na vládní straně v jednotkách milicí POUM (Dělnické strany marxistického sjednocení).

Zážitky z působení ve španělské občanské válce popsal v knize *Hold Katalánsku*, v níž líčí i těžké zranění z 20. května 1937, kdy byl zasažen do krku fašistickým odstřelovačem. V roce 1938 žil půl roku v Maroku.

Do roku 1940 psal recenze na knihy pro Nový anglický týdeník. Druhé světové války se neúčastnil kvůli vleklé tuberkulóze. V roce 1940 zahájil práci pro BBC a svými komentáři přispíval do novin a časopisů. Toto zaměstnání opustil v roce 1943. Těsně před svou smrtí roku 1949 napsal svůj nejznámější román *1984*. Zemřel na tuberkulózu ve věku 46 let.

Osobní život

Orwell byl dvakrát ženatý. Jeho první manželkou byla Eileen O'Shaughnessy, se kterou zůstal až do její smrti v roce 1945. Společně s Eileen adoptovali v červnu 1944 třítýdenního chlapce jménem Richard Horatio. Po Orwellově smrti v roce 1950 se ho ujala Orwellova sestra se svým mužem.

Po smrti první manželky se Orwell cítil velmi osamělý a usilovně hledal pro sebe i svého syna náhradu. Celkem požádal o ruku čtyři ženy, jeho žádost přijala až Sonia Brownellová, se kterou se oženil v říjnu 1949, pouhé tři měsíce před svou smrtí.

Názory

Psal knihy o diktaturách, sám se totiž cítil být socialistou, což dokazuje jeho citát: „Každou řádku, kterou jsem od roku 1936 napsal a která stojí za zmínku, jsem přímo či nepřímo psal proti totalitarismu a pro demokratický socialismus, jak jej chápu.“

Jeho náboženské názory byly složité, problematické. Byl členem anglikánské církve a pravidelně se účastnil bohoslužeb. Obě jeho svatby i pohřeb vedl na jeho přání anglikánský kněz. Ve svém literárním díle (zejm. v románu *Farářova dcera*) však církev i náboženství spíše kritizoval z pozic levicového ateismu. I některé kritiky zmiňují, že se rozešel s křesťanstvím či obecně s náboženstvím, ale zachoval si vlastní morální kód inspirovaný například i buddhismem. Orwellův životopisec Stephen Ingle k tomu napsal, že „spisovatel George Orwell se holedbal svým ateismem, zatímco člověk Eric Blair si uchoval hluboce zakořeněnou zbožnost“.

Dílo

Jeho knihy a eseje se netýkají jen politiky, ale komentují život své doby a zabývají se sociálními tématy. Magazín *The Times* ho v roce 2008 zařadil na druhé místo v seznamu 50 nejvýznamnějších britských spisovatelů od roku 1945.

V komunistickém Československu byl Orwell na seznamu zakázaných autorů, jeho knihy nemohly oficiálně vycházet. Jeho knihy v češtině vycházely v exilových nakladatelstvích a současně se v Československu opisovaly a šířily formou samizdatu.

Oznámení

Poutní slavnost ve farním kostele

Poutní mše sv. k svátku **Povýšení sv. Kříže** bude ve Starém Rožmitále sloužena **14. 9.** od 8,30 hodin. Ten den ***poděkujeme Bohu za úrodu***, přineste si k požehnání plody země.

V 18,00 hodin se zde uskuteční ***varhanní koncert*** v rámci 19. ročníku Českého varhanního festivalu. Více na www.ceskevarhany.cz

Výuka náboženství na ZŠ

začne letos pouze tehdy, bude-li projevěn dostatečný zájem, rodiče necht' se přihlásí p. faráři telefonicky či emailem.

Den		Mše svaté a jiné události v Rožmitále a okolí od 1. do 14. září 2025				
		Starý Rožmitál		Hvožd'any	Bělčice	Ostatní
		farní kostel Povýšení sv. Kříže	filiální kostel sv. Jana Nepomuckého			
Pondělí	1. 9.		---			
Úterý	2. 9.		---			
Středa	3. 9.		18,00 růženec			
Čtvrtek	4. 9.				17,00 růženec	
Pátek	5. 9.		18,00 růženec			
Sobota	6. 9.					18,00 Pročevily, mše sv. s nedělní platností
Neděle	7. 9.	8,30 za Marii Opršálovou (90 let)		10,10 b. sl.	11,15 mše sv.	
Pondělí	8. 9.		Svátek Narození Panny Marie 18,00 volná intence			
Úterý	9. 9.					18,00 Farní spol. PD
Středa	10. 9.		18,00 volná intence			14,30 Centrum soc. sl.
Čtvrtek	11. 9.				17,00 mše sv.	
Pátek	12. 9.		17,00 zpověď, 17,30 růženec 18,00 za rodiny Tirkovu a Němcovu			
Sobota	13. 9.					11,00 Koupě, mše sv. s požehnáním opravené kaple
Neděle	14. 9.	Poutní slavnost Povýšení sv. Kříže 8,30 za farnost Poděkování za úrodu 18,00 Varhanní koncert		10,10 mše. sv.	11,15 b.sl.	

**Oči jsou k ničemu,
když je mysl slepá.**

